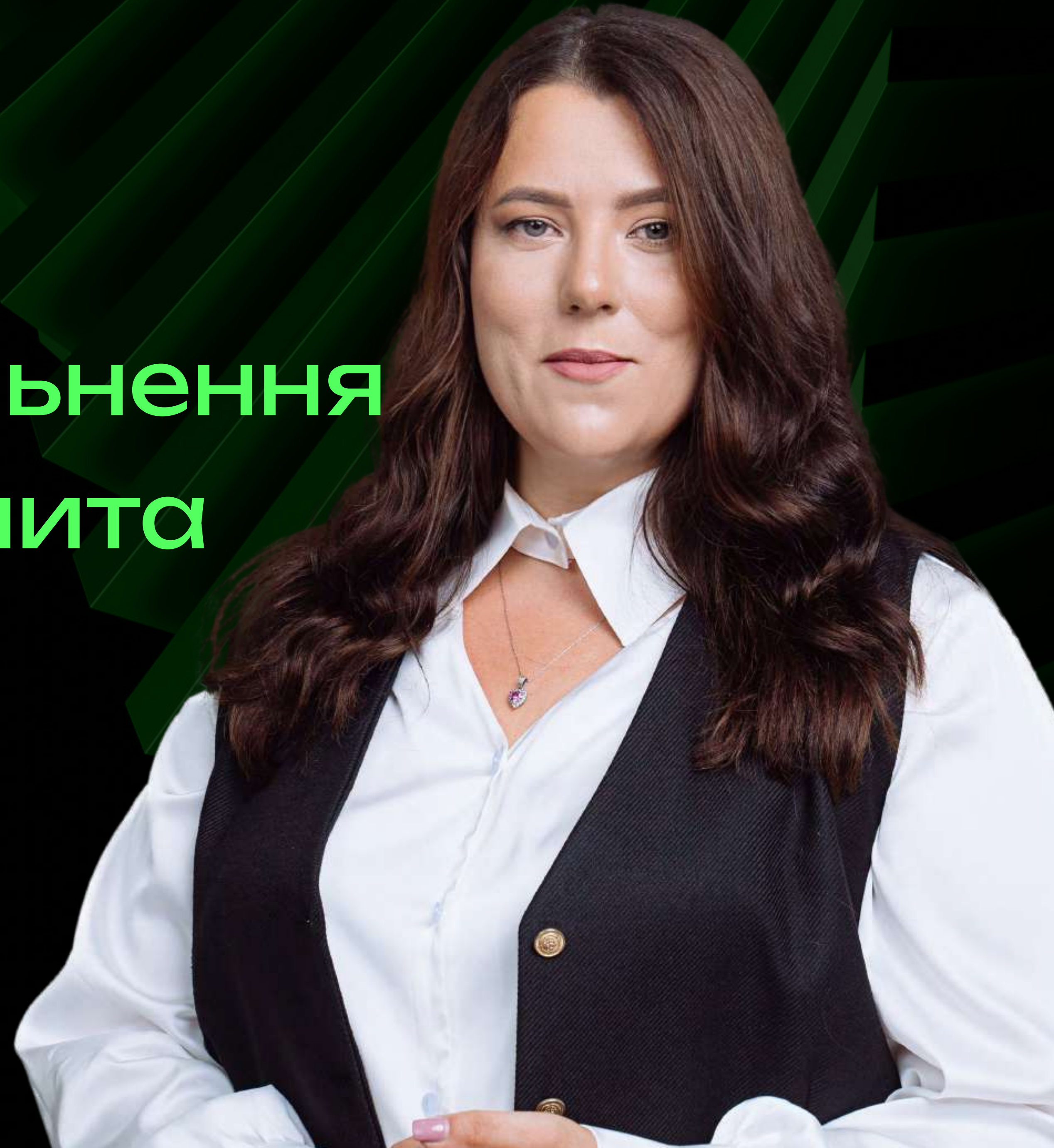

Вебінар на тему:

Законодавче регулювання звільнення від експортного мита на сою та ріпак у 2026 році

Валентина Пономаренко

Адвокатка, радниця та старша партнерка
практики аграрного і земельного права
ЮК «АРМАДА»

- 15-річний досвід супроводу агробізнесу.
- Валентина входить до переліку ТОП-20 юристок України у сфері аграрного та земельного права.

Історія запровадження експортного мита на сою та ріпак (2025)

Нормативна база:

- **Закон України № 4536-IX від 16.07.2025** Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення" та з метою удосконалення окремих положень податкового законодавства
- **Постанова КМУ від 3 грудня 2025 року № 1570**, про затвердження Порядку проведення моніторингу відповідності інформації, що міститься в експертних висновках про походження товару, виданих Торгово-промисловою палатою України або регіональною торгово-промисловою палатою, відомостям, що містяться в інформаційно-комунікаційній системі "Державний аграрний реєстр"
- **Постанова КМУ від 12 січня 2026 р. № 18** Про внесення змін до Порядку проведення моніторингу
- **Постанова КМУ від 3 жовтня 2025 р. № 1256** Деякі питання підтвердження власного вирощування окремих видів сільськогосподарської продукції для цілей експорту

Історія запровадження експортного мита на сою та ріпак (2025)

Зміст вимог:

- У 2025 році вперше запроваджується **вивізне (експортне) мито на сою та ріпак**;
- ставка: **10% від митної вартості**;
- передбачено поетапне зниження: з 2030 року → щорічне зменшення до **5%**.

Ключова мета:

- стимулювання внутрішньої переробки;
- зменшення експорту сировини;
- збільшення доданої вартості в Україні.

Нормативні зміни з 1 липня 2026 року

Нормативна база:

- Постанова КМУ від 27 травня 2026 р. № 675

Постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2026 року № 675 внесено зміни до:

- постанови КМУ від 3 жовтня 2025 р. № 1256
- визнано такими, що втратили чинність постанови КМУ від 3 грудня 2025 р. № 1570 та від 12 січня 2026 р. № 18».

Кабмін змінив порядок митного оформлення окремих видів сільськогосподарської продукції для цілей їх експорту.

Запроваджується верифікація сільськогосподарських товаровиробників або сільськогосподарських кооперативів, **які експортують власно вирощену або вирощену членами таких кооперативів сільськогосподарську продукцію,** що класифікується за кодами **1201 та 1205 згідно з УКТЗЕД,** відповідно до Порядку, затвердженого Постановою № 675.

Застосування пільг зі сплати вивізного (експортного) мита на окремі види сільськогосподарської продукції на підставі експертних висновків про походження товарів, виданих торгово-промисловими палатами України, припиняється:

- при експорті «насіння ріпаку або кользи, подрібненого або не подрібненого» (товарна позиція **1205** згідно з УКТЗЕД) - з **1 липня 2026 року**;
- при експорті «соевих бобів, подрібнених або не подрібнених» (товарна позиція **1201** згідно з УКТЗЕД) - з **1 вересня 2026 року**.

Важливо!

- Агровиробники більше не підтверджують право на безмитний експорт власно вирощеної продукції через висновки Торгово-промислової палати.
- Агровиробники повинні отримати статус верифікованого товаровиробника через реєстрацію в ДАР.
- ДАР автоматично перевірятиме відповідність заявника визначеним критеріям та надаватиме підтверджений статус у реєстрі.
- Право на звільнення від сплати експортного мита матимуть сільськогосподарські товаровиробники та кооперативи, які зареєстровані платниками ПДВ.

Які вимоги передбачені Митним кодексом України?

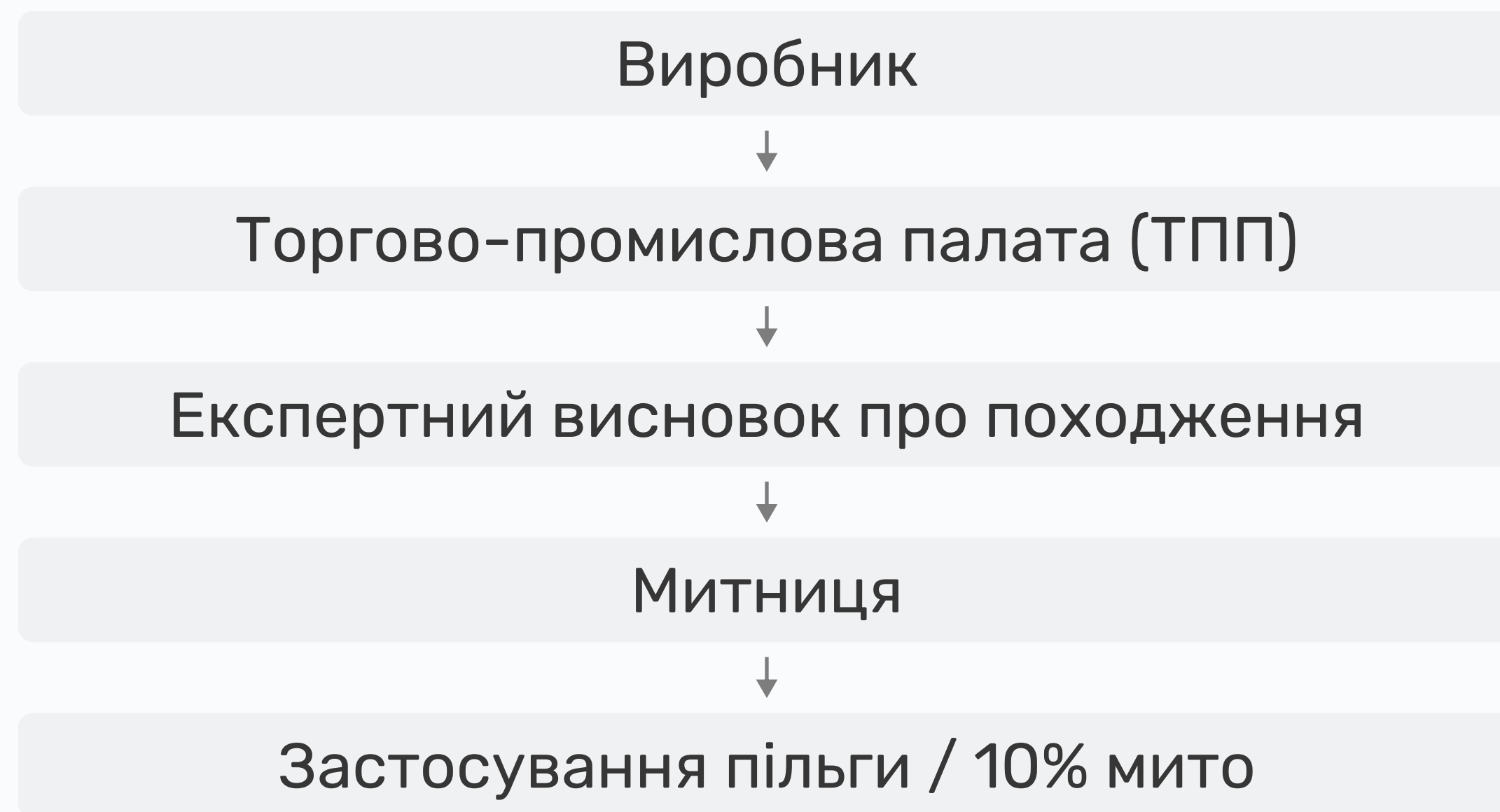
Відповідно до ч. 7 ст. 260 Митного Кодексу України:

- для пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до заявленого митного режиму, що вивозяться за межі України за періодичною митною декларацією, застосовуються заходи тарифного й нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, чинні на день пропуску цих товарів через митний кордон України.

При цьому, Митниця повідомляє, що оформлення періодичних митних декларацій відповідно до митного режиму експорту на сою та ріпак здійснюється **із наданням забезпечення сплати митних платежів в обсязі відповідної суми вивізного (експортного) мита.**

Еволюція моделі звільнення від експортного мита (2025 → 2026)

Було:

Стало:

КЛЮЧОВА ПРАВОВА ЗМІНА

Від «підтвердження документом» → до «підтвердження статусом у державному реєстрі»

Ризик тепер не в документах, а в даних:

- помилка в ДАР = втрата пільги
- розбіжності в реєстрах = донарахування мита
- неактуальний статус платника ПДВ = відмова

“Система звільнення від експортного мита
більше не базується на доведенні права –
вона базується на якості цифрових даних
про агровиробника.”

На що варто звернути увагу агровиробникам

01 Реєстрові ризики (ДАР)

Невірно внесені земельні ділянки, неактуальні дані про користування землею, розбіжності між ДАР, кадастром і фактичним обробітком

02 Податковий статус

Обов'язковий статус платника ПДВ (навіть для ФОП)

03 Ліміти експорту

ріпак: до 5 т/га

соя: до 3,5 т/га

Наслідок: донарахування мита при перевищенні

04 Правильне митне оформлення

Оформлення митної декларації з урахуванням звільнення від сплати вивізного (експортного) мита з урахуванням актуального на дату складання декларації законодавства

Дякую
за увагу!

Контакти

+38 095 199 0758

+38 067 141 7146

info@armada.law

м. Київ, вул. Пимоненка, 13, корп. 6А, офіс 23
(БЦ "Форум", метро Лук'янівська)

Індивідуальна консультація
для Вашого підприємства

Медіа ресурси компанії:

